

Semrén+
Månsson

En hållbar investering

Hållbarhetsrapport för
verksamhetsåret 2021

Tillsammans för förändring

2021 var året då vi fullt ut lärde oss leva med pandemins restriktioner och det blev naturligt med digitala möten och nya smarta arbetssätt. Kan vi dra lärdomar och ta med oss nya verktyg från den omställningen för att möta klimat- och hållbarhetsutmaningarna?

Inom hållbarhetsområdet hände det mycket under året. Finansiering genom EU:s gröna obligationer och EU:s taxonomi för hållbara investeringar har haft påverkan på fastighets- och byggbranschen. Klimatdeklaration av nya byggnader blev lag vid årsskiftet 2021/2022. Samhällsdebatten präglades av "Build back better" och grön återstart efter pandemin. Klimatet fortsatte helt enkelt att vara en het fråga inom arkitektkåren och "alla" pratade om att bygga i trä – här finns verkligen en stor marknad att växa på tillsammans med våra beställare. All den här energin har vi såklart känt av inom Semrén & Månsson.

Vårt interna hållbarhetsarbete har utvecklats löpande. Från och med 2021 mäter vi, följer upp och justerar årligen företagets klimatavtryck. Vi fortsätter att mäta och följa upp

våra mål kopplat till Fossilfritt Sverige och under året har vi satt upp ambitiösa mål om att till 2023 minska vår klimatpåverkan med 30 % och halvera utsläppen till 2030. Vi har som mål att fler projekt ska innefatta en hållbarhetsstrategi och klimatbudget och att klimatpåverkan från projekten ska minska med 20% till 2023. Under året hade vi extra fokus på barn och unga med föreläsningar, workshops och studioövningar – kunskap och erfarenheter som vi direkt kunde använda i projekten för att ge mer utrymme åt barn.

Men även om det hänt en del behöver det hända mer. Det är tillsammans med beställare, beslutsfattare och kollegor som vi gör omställningen mot en mer hållbar bransch möjlig. Endast genom nära samarbete kan vi minska klimatavtrycket, arbeta mer inkluderande med användare, främja biologisk mångfald och satsa mer på ombyggnader. Det är tillsammans som vi hittar nya lösningar.

Tack alla ni som bidragit.

Ulrika Liss-Daniels, VD
Anna-Karin Nilsson, hållbarhetsstrateg och
hållbarhetsansvarig Stockholm
Oskar Tagesson, hållbarhetsansvarig
Göteborg

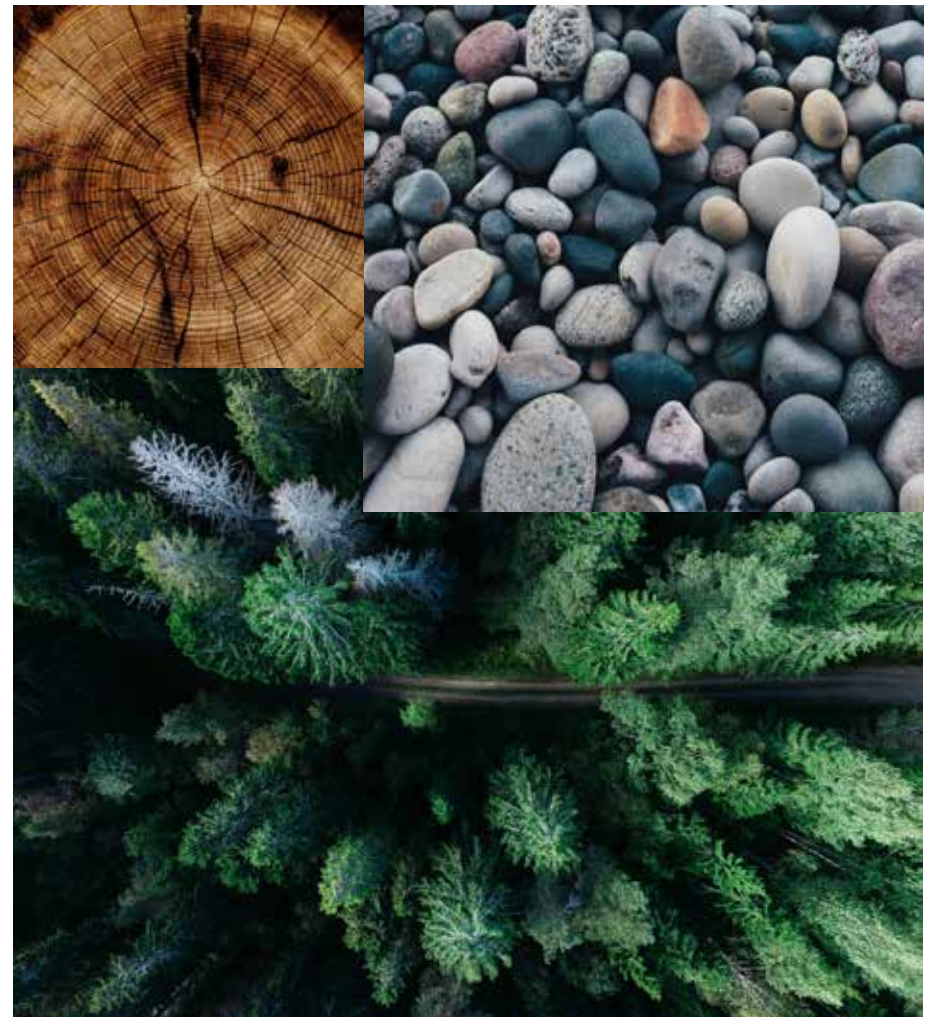
Innehåll

- 3 Hållbarhet med affärsfokus
- 4 Ett innovativt och hållbart mindset
- 5 Våra åtaganden
- 6 Kompetenser och tjänster
- 7 Ica Westerport - Drömmen om en saluhall
- 10 Konsten att vinna markanvisningar med hållbarhet i fokus
- 11 Projektfakta 2021
- 11 Vårt klimatavtryck 2021
- 12 Workshopen som får hållbarheten att hålla hela vägen
- 13 Vår klimatplan
- 14 Samordnad klimatdeklaration bygger värde i projektet
- 15 Fakta om klimatdeklaration

Hållbarhet med affärsfokus

Samhället står inför akuta utmaningar: klimatkris, minskad biologisk mångfald, ökat utanförskap och ensamhet. Vi är övertygade om att vi kan bidra till en hållbar omställning genom att utveckla och utforma byggnader och städer genom grön innovation, beständig arkitektur och en inkluderande process.

För oss är hållbar arkitektur en självklar förutsättning för att människor och städer ska må bra, nu och i framtiden. Men det är lika självklart att vägen dit är att förstå vad som är affärskritiskt. På så sätt blir det win-win för både klimatet och för beställarens och samhällets ekonomi. Vägen framåt är inte spikrak men med ett innovativt perspektiv och en lyhörd process bidrar vi till en hållbar värld. Och en hållbar affär.

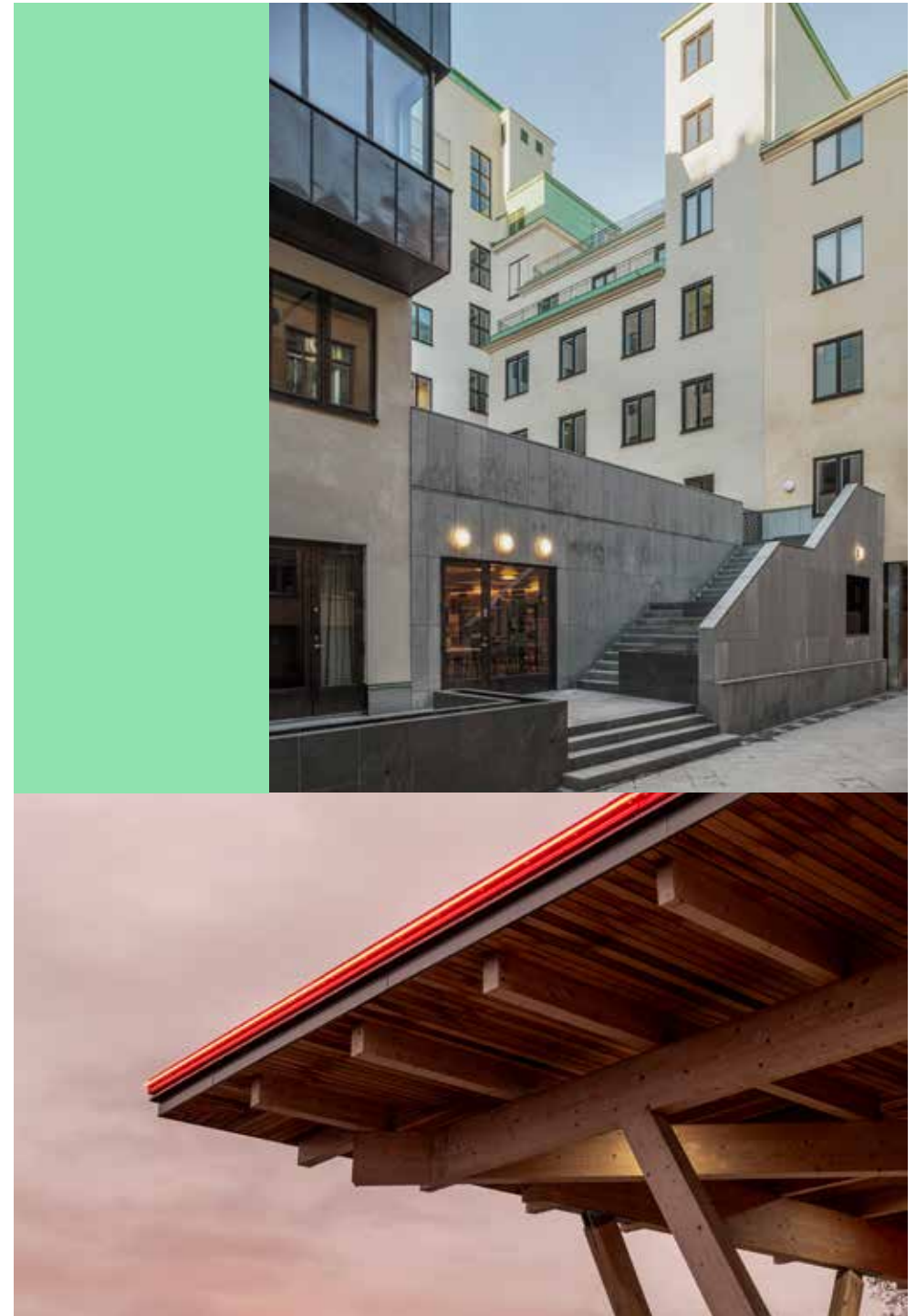
Att bygga ett bra samhälle ska inte ske på bekostnad av människor eller planeten vi bor på. Bygg- och fastighetsbranschen skulle kunna halvera sina utsläpp till år 2030 med teknik som redan finns.

Ett innovativt och hållbart mindset

Tidlös arkitektur med gedigna material håller längre. De värden vi skapar måste vara bestående för att vara lönsamma och hållbara – det gäller både för beställarens plånbok och för planeten vi bor på. Och det vi ritar måste vara motståndskraftigt nog att hantera kommande kriser och snabba förändringar. För bygger vi hållbart så blir kostnaden lägre över tid. Då krävs det mindre underhåll och risken att behöva byta ut material och byggelement minimeras. Förståelse för vad som skapar lönsamhet och bra affärer över tid lägger grunden till bestående arkitektoniska värden.

Verkligt hållbar arkitektur är flexibel: den kan transformeras, byggas om och på och restaureras. Vi hjälper våra beställare att investera i cirkulära material som blir en investering i framtida, fysiska tillgångar. Med en digital och effektiv process kan vi utveckla spjutspetsprojekt och lyfta nivån i alla projekt. Ett innovativt och hållbart mindset genererar nya, spännande lösningar som blir en del av den arkitektoniska gestaltningen, ger marknadsfördelar för beställaren och bidrar till ett hållbart samhälle.

Med ett affärsmässigt helhetsgrepp kring hållbarhet kan vi skapa fler och långsiktiga värden för både privata beställare, kommuner och samhället i stort. Genom att sammanföra olika intressenter i rätt stadie av processen så ökar vi engagemanget, samtidigt som vi ökar förståelsen för projektens ekonomiska aspekter och möjliggör både bättre och mer hållbar arkitektur.

Våra åtaganden

Vi har anslutit oss till Fossilfritt Sverige och skrivit på Färdplanen för fossilfri konkurrenskraft: Bygg- och anläggningssektorn. Vi skrev tidigt under Architects Declare och är medlemmar i Sweden Green Building Council.

Vi följer årligen upp uppsatta mål och sätter nya för kommande verksamhetsår. Genom vårt kvalitets- och miljöledningssystem gör vi löpande uppföljningar av våra projekt.

Vi ska fortsätta att mäta och minska vår direkta klimatpåverkan: vi mäter utsläpp från inköp, avfall, resor och energi. Vi ska även mäta och minska vår indirekta negativa klimatpåverkan.

33%

av projekten var miljöcertifierade

10%

av projekten var gröna

Ingenstans i världen görs det tillräckliga insatser för att hantera hållbarhetsutmaningarna och vända utvecklingen.

Vi arkitekter skiljer oss inte nämnvärt från världen runtomkring oss.

Vi både kan och borde göra mer.

Ta mer ansvar. Civilisationen hänger på en skör tråd och kunskap är det viktigaste verktyg vi har.

Kompetenser

- ↗ Certifieringar (BREEAM, Citylab, Leed, Miljöbyggnad, WELL)
- ↗ Digital förvaltning
- ↗ Hållbar stadsplanering
- ↗ Klimatsmart byggande
- ↗ Kulturvård
- ↗ Medborgardialog
- ↗ Mobilitetslösningar
- ↗ Tegelbyggande
- ↗ Träbyggande
- ↗ Upcycling
- ↗ Återbruk och inventering

Tjänster

- ↗ Barnkonsekvensanalys
- ↗ Ekosystemtjänstanalys
- ↗ Hållbarhetsstrategi
- ↗ Hållbarhetssamordning
- ↗ Klimatanpassning
- ↗ Livscykelanalys
- ↗ Miljöbyggnadssamordning
- ↗ Social konsekvensbeskrivning
- ↗ Stadskvalitetsanalys

Drömmen om en saluhall

Dagens livsmedelsbutiker är standardmässigt utformade. Stora lådor med vita väggar, sterilt ljus och schablonmässiga lösningar. När arkitekterna på Semrén & Månsson tog sig an ICA-butiken i Sjöbo ville de hitta ett modernt sätt att bygga handel. Det resulterade i en mötesplats med hållbarheten i fokus – och ett pris för Årets Bygge 2022.

I en konservativ miljö som volymhandeln har kedjorna noga uttänkta koncept som inte lämnar stort utrymme för nytänkande. När Semrén & Månsson fick i uppdrag att utforma nya Ica Supermarket i Sjöbo tog teamet nya grepp på flera punkter. Från solcellerna på taket till träbänkarna infogade i pelarverket utanför entrén.

– Efter en viss initial tvekan har ICA verkligen varit med på hela resan. Man ska veta att de har väldigt tjocka pärmar med instruktioner om hur man bygger en ny butik. Det underlättar naturligtvis en nyetablering, men det begränsar också möjligheterna att skapa något unikt. Vårt mål var att tänka helhet och hållbarhet, inte bara miljömässigt utan även socialt.

Den ansvarige arkitekten Isak Heedman ville bjuda in till något helt nytt, i stort och smått. Projektet skulle sätta karaktären på hela området som inkluderar bostäder, skolor och service. Utgångspunkten var att skapa en omsorgsfullt genomtänkt och inbjudande handelsplats.

Arbetsgruppen startade med en enkel fråga: Hur skulle vi vilja att närbutiken såg ut om vi flyttade in till ett nybyggt bostadsområde? Och svaret blev: Något som är raka motsatsen till att handla på nätet. Drömmen var att få handla i en saluhall.

En viktig premis var att bygga i trä. Träet binder koldioxid och tillverkningsprocessen har mindre miljöpåverkan än stål och plåt och betong, men det har också varma och mänskliga kvaliteter. Förutom väggar, tak och stomme i KL-trä har butiken en vacker fasad i grånande cederträ. Även invändigt skapas en ljus och vilsam atmosfär med högt i tak, väggar och tak i trä och takfönster med dagsljus som silar in.

På huvudbyggnadens tak har det monterats solceller mot söder och på skärmtaket, cykelskjulet och kundvagnsförrådet har det lagts sedumtak. Materialvalen resulterar i en byggnad med lågt klimatavtryck som också bjuder in till en annorlunda upplevelse.

– Om man vill jobba för den fysiska handeln, vad ska den bjuda på istället? En viktig komponent är det sociala. Att kunna säga hej till en granne, gå på gymmet men också ta ett glas vin efter jobbet. Alla vill känna att de är del av ett sammanhang. Nu har vi satt grunden till fortsatt hållbar utveckling av hela Westerport-området, säger Isak Heedman.

Kungsgatan 57

Ombyggnad och restaurering
Långsiktiga materialval
BREEAM In-Use miljöcertifiering

ICA Westerport

Solceller och sedumtak • Trästomme och träfasad
Lokal mötesplats

Kv. Navaren

KL-trä och lättväggar i trä • Återbruk
Sociala åtaganden

Läderkulan Vårvik

Hållbar mobilitet • Öronmärkta billigare bostäder
Lågt klimatavtryck 180 kg CO₂e/m² BTA

GoCo

Stomme med bärande pelare och balkar av limträ
Gröna tak • LEED-certifiering

Konsten att vinna markanvisningar med hållbarhet i fokus

Semrén & Månsson har senaste året tagit hem flera stora markanvisningstävlingar där hållbarhet varit det avgörande bedömningskriteriet – något som blir allt vanligare. Vad måste man tänka på för att lyckas?

Allt fler kommuner arbetar aktivt med markanvisningstävlingar som en del av sitt hållbarhetsarbete. I stället för som i tidigare markanvisningar där markpriset vägde tungt, definierar kommunerna specifika kriterier som arkitekterna och exploatörerna tar sig an och skapar sina förslag runt. När man poängsätter förslagen väger hållbarhetskriterierna tungt och blir allt oftare avgörande för vem som slutligen vinner anvisningen och får utveckla marken.

– Vi har framgångsrikt hjälpt flera uppdragsgivare att vinna markanvisningar där hållbarhetsfrågorna stått i fokus, bland annat de nya stadsdelarna Pedagoger Park i Mölndal och Vårvik i Trollhättan. Båda var poängbedömda, vilket visar att vi är bra på

att leverera på både arkitektur och hållbarhet, säger arkitekt Josefine Wikholm, som arbetat med båda förslagen.

DÄRFÖR SKRUVAR KOMMUNERNA UPP HÅLLBARHETSKRAVEN

Sveriges förmåga att leva upp till Parisavtalet och att bidra till FN:s Globala mål har en direkt koppling till hur kommunerna arbetar med stadsutveckling och markexploatering. Men kommunerna kan inte nå målen på egen hand, för att lyckas behöver de involvera de privata aktörerna.

– Bygg- och fastighetsbranschen är högst medveten om sitt stora klimatavtryck utifrån byggnadernas livscykelperspektiv. Men vissa är mer peppade än andra och då bidrar den här typen av incitament till att komma bort från "business as usual" De exploatörer som utvecklar sin kunskap och bejakar hållbarhet får helt klart försprång, säger Josefine Wikholm.

I markanvisningstävlingar där hållbarhetsfrågorna är utslagsgivande flyttas fokus från ren gestaltning till smarta och

genomtänkta helhetslösningar. I tävlingsarbetet är det viktigt att redan från början ta hänsyn till hela bredden av bedömningskriterier och låta samtliga prägla innehåll och gestaltning.

– Det gäller att läsa in sig noggrant på kommunens intentioner. Vad har de gjort för förarbete, hur har den kommunala diskussionen sett ut, hur ser mål och vision ut för projektet? Det finns många frågor där man behöver visa träffsäkerhet – fler än man tror, konstaterar Josefine Wikholm.

RÄTT KUNSKAP OCH KOMPETENS HELT AVGÖRANDE

Det är viktigt att tidigt sätta ihop ett team både från beställarens sida och konsultsidan som har rätt kompetens. Först när hela teamet är på plats kan man gemensamt formulera projektmålen och sedan göra enkla volym- och areatester för att försäkra beställaren om att kalkylen går ihop, samtidigt som man visar att projektet håller hög hållbarhetsnivå både ur social och ekologisk synpunkt.

– Det är spännande att nya kompetenser blir viktiga när hållbarhetsfrågorna tas på allvar. Vi har till exempel arbetat med en av Sernekes kalkylchefer som kombinerar klimatkalkylen med den ekonomiska kalkylen, vilket tydligt visar tävlingsförslagets genomförbarhet och långsiktiga hållbarhet, säger Josefine Wikholm.

Processen på arkitektkontoret behöver helt enkelt se annorlunda ut för tävlingar så att man från start kan skapa en gemensam bild och formulera prioriteringar som ska forma projektet. Inte minst krävs en nyfikenhet inför tävlingsuppgiften.

Om det är en tävling där kommunen efterfrågar en träbyggnad så är det inte någon mening med att göra en betongbyggnad – men kanske en trähybrid är möjlig?

– Det är helt avgörande att vi är nyfikna och uppdaterade på det allra senaste inom hållbar arkitektur och hållbart byggande. Först då kan vi bli innovativa och ge kommunen det de önskar, samtidigt som vi håller oss inom den affärsmässiga ramen för våra beställare.

Projekt- fakta 2021

- ✦ Totalt antal projekt: 162 st (-1%)
- ✦ Miljöcertifierade projekt: 33% (+/- 0 %)
- ✦ Träbyggnader: 17%
- ✦ Återbruksprojekt: 19%
- ✦ Ombyggnads - eller påbyggnadsprojekt: 20%
- ✦ Livscykelanalys/klimatdeklaration är gjord: 2%
- ✦ Klimatbudget är satt: 1%
- ✦ Gröna projekt*: 10%
- ✦ Sociala åtaganden: 31%
- ✦ Barn och unga – inkludering och åtagande: 10%
- ✦ Hållbarhetsanalys är gjord: 22% (+6%)
- ✦ Hållbarhetsstrategi är gjord (tidigt skede/projektering): 4%/4%
- ✦ Hållbarhet behandlas i projektbeskrivning*: 53% (+32%)
- ✦ Hållbarhetsfokus i presentationsmaterial: 24%

* Naturvärden och biologisk mångfald bevaras och stärks, mäts genom grönytefaktor.
Inom parentes förändring jämfört med 2017/2018

Klimatavtryck per medarbetare:

0,82 Ton CO₂e

Vårt klimat- avtryck 2021 (2020)

- + Klimatavtryck per medarbetare: 0,824 (0,423)
- + Totalt bruttoutsläpp: 81,6 (40,7)
- + Inköpt material: 67,2 (24,4)
- + El och värme: 11,5 (10,6)
- + Tjänsteresor: 2,9 (5,6)
- + Avfall: 0,0006 (0,0009)

De fem stora 2021 (95 % av utsläppen)

- + IT-utrustning: 59,6 (17,6)
- + Fjärrvärme: 8,5 (7,2)
- + Kaffe och frukt: 4,0 (4,3)
- + Mat: 3,5 (2,5)
- + Elförbrukning: 2,5 (2,4)

Mätt i Ton CO₂e

Mätmetoder: Greenhouse Gas Protocol, ZeroMission

Workshopen som får hållbarheten att hålla hela vägen

Semrén & Månsson tar ett konkret grepp på hållbarhet i varje nytt större projekt. Genom att tidigt skapa samsyn med uppdragsgivarna kring vilka hållbarhetsåtgärder vi ska satsa på, så får idéerna större kraft att överleva genom hela projektet.

Hållbar arkitektur handlar inte längre om att bara formulera vackra värderingar och måldokument, utan om att utveckla långsiktigt hållbara projekt – här och nu. Det gäller att göra medvetna, smarta investeringar och åstadkomma mer med de resurser som redan finns till förfogande.

– Ambitionerna, kunskapen och inte minst omfattningen varierar för varje nytt uppdrag. Därför har vi skapat en egen metod för att identifiera effektiva hållbarhetsåtgärder i varje enskilt projekt, säger Oskar Tagesson, arkitekt och hållbarhetsansvarig på Semrén & Månsson i Göteborg.

Samlar in idéer och erfarenheter

Tidigt i projekten samlas beställare, arkitekter och specialister till en workshop med målet att samla in och sälla bland alla tänkbara möjligheter. Diskussionen sker under några timmar kring ett bord eller via en digital samarbetsplattform.

– Vi arkitekter tar med oss ett gäng idéer från den initiala hållbarhetsanalysen, men vi uppmanar också beställarna att ta med sig sina egna idéer till workshopen. På det sättet får vi fram en bruttolista över idéer och tankar som kan vrida och vända på tillsammans.

Förslagen skrivs ner på lappar grupperade efter hållbarhetsaspekter som flexibilitet, certifieringar eller utbildning. Under workshopen är uppgiften att placera ut lapparna på en spelplan med två axlar som representerar investeringskostnad och

hållbarhetsvärde. Ofta flyttas lapparna runt en hel del innan deltagarna kommer överens om en placering.

– Den stora utmaningen är att enas kring vilket hållbarhetsvärde åtgärderna har. Där går meningarna ofta isär från början och inte sällan visar det sig kunderna sitter på insikter vi saknar. Just därför är det så viktigt att lyfta förslagen och värdera dem gemensamt, säger Oskar Tagesson.

Målet är att konkretisera och prioritera

Efter workshopen sätter Semrén & Månsson ihop en hållbarhetsstrategi för projektet. Den sammanfattar workshopen: de utvalda hållbarhetsåtgärderna, fördelarna och utmaningarna och vilka fortsatta utredningar som måste göras och vem som är ansvarig för respektive åtgärd.

– Det kommer alltid fram många bra idéer under en workshop men den absolut viktigaste diskussionen gäller prioriteringarna. Vad får vi absolut inte kompromissa bort? När vi får ner det på pränt har vi också en godkänd plan som alla är överens om, vilket är helt avgörande. För om man inte har samsyn från början är det lätt att många åtgärder ryker under projektets gång.

Vår klimatplan

2023

Klimatbudget tas fram för alla våra projekt i projekteringsuppdrag samt för 50% av våra skisser.

30% minskning av klimatpåverkan per medarbetare jämfört med 2019.

Klimatpåverkan från byggmaterial i projekteringsuppdrag är 20% lägre än 2015 och nytt mål sätts för 2030.

2030

50% minskning av klimatpåverkan per medarbetare jämfört med 2019. Resterande utsläpp klimatkompenseras.

2045

Nettonollutsläpp av växthusgaser i projekt och vår verksamhet.

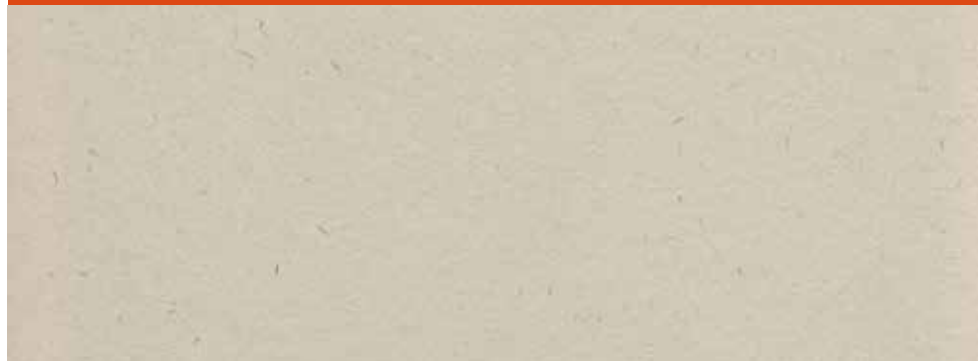
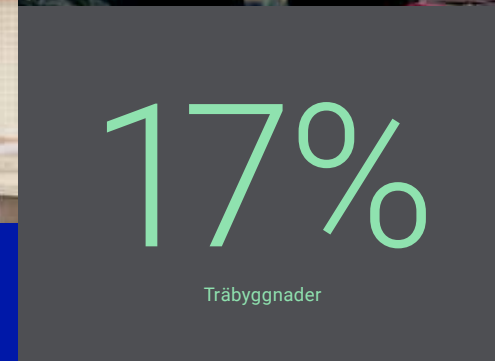

17%

Träbyggnader

32

Ombyggnads- eller påbyggnadsprojekt

Samordnad klimatdeklaration bygger värde i projektet

Från 1 januari 2022 ställs krav på klimatdeklaration av nya byggnader. Att redovisa klimatpåverkan behöver inte vara så komplicerat – men hur gör man det med en precision och överblick som inte bara uppfyller lagkraven utan dessutom leder till lösningar som höjer projektets långsiktiga värde?

NÄRA SAMARBETE FÖR STÖRRE PRECISION

– Vi har kompetens, erfarenhet och verktyg för att klimatberäkna alla typer av projekt, från de enklaste till de allra mest komplexa. Med vår metodik får vi inte bara effektivt fram en godkänd klimatdeklaration som underlag till bygglovsansökan, vi kan även i ett tidigt skede styra arkitektur och planering mot lägre klimatpåverkan under byggskedet, säger Marco Ercole, arkitekt på Semrén & Månsson som arbetat med klimatberäkningar sedan 2019.

Klimatdeklaration är ett nyinstittat lagkrav som ställs på alla byggherrar. Den gäller klimatpåverkan under byggproduktionen; råvarorna, tillverkningen av produkterna, arbetet på byggarbetsplatsen och transporterna dit. Syftet är att branschen ska bli bättre på att lära sig förstå vilken klimatpåverkan byggandet har.

– Vi har utfört klimatberäkningar länge, men tidigare har det mest gjorts när planeringen redan är färdig. Idag kan vi testa hur olika lösningar påverkar koldioxidutsläppen tidigt i processen, innan designen är fastställd. Beräkningen blir då ett viktigt beslutsunderlag och ett av de mest kraftfulla verktygen för att klimatoptimera byggprojektet, säger Marco Ercole.

HELHETSSYNNEN GER MINSKAD KLIMATPÅVERKAN

Den nya lagstiftningen innehåller inga gränsvärden eller krav på maximal tillåten klimatpåverkan, men efterhand kommer kraven på specifika nivåer av utsläpp att skärpas.

– Utsläppsreglering kommer snart att bli en självklar del av varje byggprojekt. Därför är det viktigt att utvecklare redan nu tar ägandeskap av sin klimatdata och att den som hanterar informationen har vana att göra det så att mängder och vikter blir realistiska, tillhör rätt kategorier och inte dubbleras av misstag, säger BIM-samordnare Hanna Torlén.

Även om en stor del av klimatpåverkan sker i produktionsfasen, så anser Marco Ercole

att hållbarhet i större mening måste inkludera ett långsiktigt förvaltningsperspektiv.

– Anledning att många till exempel bygger i prefabricerad betong från Estland är att det är billigt. Det kostar mindre, men kostnaden för miljön är hög när man väger in transporter och kvalitet. Klimatdeklarationen tydliggör och påminner då om fördelarna att satsa mer hållbart och långsiktigt, vilket är väldigt bra.

Fakta om klimatdeklaration

VAD INNEBÄR KLIMATDEKLARATION?

En beräkning och sammanställning av klimatpåverkan från byggskedet – alltså utsläpp och upptag av växthusgaser för att bygga nytt, inklusive framställning och frakt av byggmaterialet.

Enligt Boverket ska klimatdeklarationen redovisa klimatpåverkan under produktionsskede och byggproduktionsskede. Det gäller från januari 2021 till januari 2027.

VAD ÄR SKILLNADEN MOT LIVSCYKELANALYS (LCA)?

Klimatdeklarationen redovisar endast klimatpåverkan under byggfasen. En livscykelanalys inbegriper den totala miljöpåverkan under byggnadens hela livstid. Utöver utvinnings-, tillverknings- och byggprocessen ingår även drift och underhåll, rivning, återvinning och avfallshantering.

VARFÖR BARA BYGGSKEDET?

Den största delen av klimatpåverkan sker i produktsskedet. Det har tidigare inte funnits regler som begränsar utsläppen av växthusgaser i byggskedet och kravet på klimatdeklaration är ett första steg för att minska utsläppen.

HUR GÖRS BERÄKNINGEN AV KLIMATPÅVERKAN?

De delar som innefattas är bärande konstruktionsdelar, golv, tak, ytterväggar, fönster

och dörrar och innerväggar. Klimatpåverkan redovisas i kilogram koldioxidekvivalenter per byggkomponent. Du kan antingen utgå från generiska klimatdata från Boverkets klimatdatabas eller specifika klimatdata från producenternas miljövarudeklarationer (EPD:er) för produkten.

VEM ÄR ANSVARIG?

Byggherren har ansvar för att en klimatdeklaration lämnas in till Boverket. Byggnadsnämnden kräver en bekräftelse på att klimatdeklarationen lämnats in för att ge ett slutbesked. Det går bra att ta hjälp av konsulter men byggherren är fortfarande formellt ansvarig.

INNEFATTAR LAGEN UTSLÄPPSBEGRÄNSNINGAR?

I nuläget innehåller lagstiftningen inga gränsvärden eller krav på maximal tillåten klimatpåverkan. Gradvis kommer dock krav på specifika utsläppsnivåer att införas.

OMFATTAS ALLA BYGGNADER AV KRAVET?

Kravet gäller enbart när du ska uppföra en ny byggnad som kräver bygglov och gäller inte vid om- eller tillbyggnad. Det finns även andra projekt som undantas, till exempel industri- och verkstadsbyggnader, ekonomibyggnader för jordbruk och skogsbruk, hus som byggs av privatpersoner för eget bruk samt byggnader under 100 kvadratmeter.

Det måste bli mer ekonomiskt fördelaktigt att bygga hållbart. Där har vi arkitekter en viktig roll att argumentera väl, visa på fördelarna och förklara relationen mellan kostnader och långsiktiga värden. Vi som bygger i egen regi kan också föregå med gott exempel, samtidigt som vi lär oss förstå byggherrens verklighet.

Läs mer på semren-mansson.se